

Padesát let Masarykovy společnosti

Před půlstoletím, 6. března 1946, byla v Praze založena Masarykova společnost, kladoucí si za úkol šířit a zpřítomňovat ideový odkaz T.G.Masaryka. U jejího zrodu stáli čelní představitelé dobového českého vědeckého a kulturního života, někteří Masarykovi spolupracovníci a znalci jeho díla, mj. literární historik prof. dr. J.B.Čapek, sociolog a statistik dr. František Fajfr, evangelický theolog prof. dr. J.L.Hromádka, filosofové prof. dr. J.B.Kozák, prof. dr. Josef Král, doc. dr. Jan Patočka a dr. Josef Navrátil, vyslanec Prokop Maxa, Masarykův knihovník a posléze ředitel Ústavu T.G.Masaryka dr. Oskar Odstrčil, ředitel nakladatelství Čin Ing. Bohumil Prikryl, Masarykův osobní tajemník dr. Antonín Schenk, filosof a novinář dr. Zdeněk Smetáček a historik dr. Jaroslav Werstadt.

Ustavující valné shromáždění Společnosti se konalo v zasedací síni někdejšího českého sněmu a poté českoslo-

studia Masarykova díla. Valné shromáždění poté jednomyslně schválilo stanovy Společnosti, zvolilo jejím předsedou prof. dr. J.L.Hromádka a čestným členem dr. Edvarda Beneše. Podle přijatých stanov bylo poslání Masarykovy společnosti vymezeno třemi základními body:

- „1. účastnit se na poznávání Masarykova díla a života, studovat otázky filosofické, společenských věd a kulturní vůbec, na jejichž řešení Masaryk sám pracoval, nebo které české a slovenské společnosti zanechal jako svůj odkaz k dalšímu přemýšlení;
2. rozšiřovat znalost Masarykova učení a díla;
3. propagovat v praktickém životě zásady Masarykova humanitního programu ve vzájemném vztahu občanském...“

Masarykově společnosti však nebylo souzeno dlouhé

trvání. V politických poměrech, nastolených únorovým převratem roku 1948, se brzy stala nežádoucí a začátkem padesátých let ukončila svoji činnost. Obnovila ji – ovšem v pololegálním postavení – až v roce 1988, kdy rezonovala tehdejší oživení zájmu o osobnost a ideové dědictví T.G.Masaryka a jako jedna z opozičních občanských iniciativ se zapojila do závěrečné fáze zápasu s komunistickým režimem.

Po listopadu 1989 plně legalizovala svoji činnost a vrátila se ke svému původnímu poslání, přičemž rozvinula úzkou spolupráci s obnoveným Ústavem T.G. Masaryka. Podstatně rozšířila svou členskou základnu a vedle brněnské odbočky, jež vznikla současně s obnovením Společnosti, zřídila postupně další odbočky v Rožnově pod Radhoštěm, Hradci Králové, Lánech, Olomouci, Pardubicích a Prostějově. Získala si autoritu především v kruzích české inteligence a jako jedna z předních demokratických organizací citlivě reaguje na soudobé ideové proudění a zásadní problémy politického vývoje České republiky.

***

Padesáté výročí svého vzniku si Masarykova společnost připomněla 9. března 1996 slavnostním valným shromážděním, jež se díky pochopení předsedy poslanecké sněmovny Milana Uhdeho konalo v témže sále jako shromáždění ustavující – v dnešní zasedací síni Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. K tomuto jubilejnímu shromáždění byl vydán též pamětní list.

Ve výroční den založení Masarykovy společnosti, 6. března 1996, byla delegace jejího výboru, vedená předsedkyní paní Janou Seifertovou, přijata na Pražském hradě prezidentem republiky Václavem Havlem. Pan prezident projevil živý zájem o činnost Společnosti, jejímž je čestným členem, a vyslovil jí své uznání. Zajímal se též o problémy Ústavu T.G.Masaryka a vyjádřil ochotu pomoci podle svých možností při jejich řešení.

President Havel se zdraví se členy delegace Masarykovy společnosti (zleva dr. Vladimír Torz, prof. dr. Robert Kvaček, prof. dr. Koloman Grajan, dr. Josef Tomeš, prof. Jiří Doležal, doc. dr. Jaroslav Opat

Foto ČTA/Filip Kašík

venského senátu na Malé Straně a jeho slavnostní část byla přenášena rozhlasem. Účastnili se jej předseda parlamentu Josef David, předseda vlády Zdeněk Fierlinger, předseda Slovenské národní rady dr. Josef Lettrich, kancléř presidenta republiky vyslanec Jaromír Smutný, pražský primátor dr. Petr Zenkl, náčelník hlavního štábu Československé armády gen. Bohumil Boček, zástupci vysokých škol, vědeckých institucí a politických stran. Většina z nich pronesla krátký pozdravný projev a kancléř Smutný přečetl poselství presidenta republiky dr. Edvarda Beneše, připomínající stálou aktuálnost masarykovských ideálů a snažící se formulovat poslání Masarykovy společnosti i metodu